

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали I науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
факультету початкового навчання**

17 травня 2022 року

Частина 2

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 6 від 15.06.2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали І науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (17 травня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Ч. 2. 37 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

Видано за рахунок авторів.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Авлякулиєва Мадіна Аспекти вивчення календарної обрядовості в початковій школі	5
Андренко Наталя Особливості оцінювання навчальних досягнень молодших школярів	6
Бієнко Юлія Нові підходи до формування комунікативних навичок молодших школярів	7
Бєлявцева Світлана Суть і структура емоційного інтелекту молодших школярів	8
Бугай Яна Роль ігрової діяльності у процесі виховання молодших школярів	9
Єфименко Оксана Казкотерапія в освітньому процесі початкової школи	10
Коваленко Ксенія Розвиток soft skills молодших школярів як умова сучасної освіти	11
Козорог Вероніка Формування читацьких інтересів молодших школярів у контексті розвитку академічної обдарованості	12
Кулакова Галина Розвиток пізнавальної активності молодших школярів засобом мультимедійних технологій	13
Лисун Світлана Залучення молодших школярів до культури та історії рідного краю як основа патріотичного виховання підростаючого покоління	14
Литвинова Інна Казка як засіб морального виховання дітей молодшого шкільного віку	15
Петренко Юлія Формування здорового способу життя молодших школярів в освітньому середовищі НУШ	16
Попова Вікторія Роль ігрової діяльності у процесі виховання молодших школярів	17
Проценко Олександра Використання екскурсій у процесі навчання молодших школярів	18
Тертишна Оксана Казка та гра як засоби виховання впевненості в собі учнів початкової школи	19
Титаренко Олена Формування загальнонавчальних умінь учнів як складової навчання в початковій школі	20
Турченко Олена Ініціативність і підприємливість як ключова компетентність учня нової української школи	21
Хоменко Юлія Розвиток творчих здібностей молодших школярів у навчальній діяльності	22

СЕКЦІЯ 2

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Савченко Поліна Гейміфікація в освітньому процесі як засіб підвищення мотивації молодших школярів до навчання	23
Старіков Олександр Інтерактивні підходи у формуванні ціннісного ставлення до оточуючого у молодших школярів	24
Харламова Ольга Формування критичного мислення в учнів початкових класів	25
Щукіна Вероніка Інформаційно-комп'ютерні технології навчального процесу як засіб формування пізнавального інтересу учнів початкової школи	26

Формування загальнонавчальних умінь учнів як складової навчання в початковій школі

Титаренко Олена

Наукові керівники – кандидат педагогічних наук, доцент С. О. Лавренко,
доктор педагогічних наук, доцент Л. П. Ткаченко

Одне з найважливіших завдань сучасної початкової школи - навчити дитину вчитися, що передбачає обов'язково вчасне формування загальнонавчальних умінь. Питання формування та розвитку загальнонавчальних умінь досліджувалася такими педагогами та психологами, як О. Арделян, В. Зизова, Я Кодлюк, Г. Костюк, В. Решетнік, О. Савченко та ін.

У віці 6 років досить інтенсивно відбуваються складні процеси морального та психофізичного розвитку особливості. Щоб дитина швидко адаптувалася в шкільних умовах, успішно розвивалася, потрібен цілий комплекс медико-фізіологічних, фізичних, психологічних передумов, які визрівають саме на межі шести років, а часом і пізніше. Шестирічні діти, як правило, емоційніші, їхня поведінка ситуативно зумовлена і дуже залежить від актуальних потреб. Особливо це помітно під час сюжетних ігор, роботи з роздавальним матеріалом, виконання конкретних завдань тощо.

Навчальні успіхи учня великою мірою визначаються ставленням його до учіння, до школи. Вступаючи до школи, дитина не вміє вчитися. Завдяки тому, що вчитель ставить перед нею навчальні цілі, озброює способами їх досягнення, вона поступово все свідоміше та активніше включається до навчальної діяльності.

Успішність навчання учнів значною мірою визначається рівнем оволодіння ними загальнонавчальними вміннями, до яких належать організаційні (опанування школярами раціональних способів організації свого навчання), загальнопізнавальні (уміння спостерігати, розмірковувати, запам'ятовувати й відтворювати матеріал), загальномовленнєві (основні елементи культури слухання і мовлення), контрольно-оцінні (засвоєння учнями способів перевірки та самоперевірки, оцінювання одержаних результатів) уміння. Виняткова роль у повноцінній навчальній діяльності належить загальномовленнєвим умінням молодших школярів. Вони передбачають формування в учнів культури спілкування і спрямовані на розвиток умінь зосереджено слухати; виділяти смислові елементи висловлювання; відповідати; запитувати й вибірково відтворювати матеріал з елементами логічної обробки; зв'язно, послідовно міркувати. Дані види загальнонавчальних умінь функціонують у системі міжпредметних зв'язків. Вони формуються безперервно протягом усього періоду початкового навчання. Успішність навчання молодшого школяра тісно пов'язана з організацією його робочого місця, яка містить у собі забезпечення необхідним навчальним приладдям, дотримання порядку на парті протягом уроку та необхідних санітарно-гігієнічних вимог.

Отже, формування загальнонавчальних умінь є неодмінною умовою повноцінного навчання, основи чого закладається саме в початковій школі.